

مرکز پژوهش های مجلس از رواج اشکال متنوع بی خانمانی در ایران خبر داد

بی‌اعتنایی برنامه هفتم توسعه به وضعیت بحرانی مسکن در کشور

موازات آن، مهمترین سند میان مدت کشور یعنی برنامه پنج ساله هفتم توسعه در حال تدوین و تصویب است. این سند صرف نظر از کلیات اقدامات دولت در پنج سال آینده، خطوط کلی اقدامات دولت در زمینه سیاست‌گذاری مسکن را نیز ترسیم و تمهید می‌کند. ضرورت همسویی و همگامی این خطوط کلی با اصول قانونی اساسی و سیاست‌های کلی نظام در بخش مسکن و شهرسازی بر سیاست‌گذاران پوشیده نیست اما انجام این مهم پیچیدگی‌های سیاستی پرشماری دارد که در لایحه پیشنهادی برخی کمتر مورد توجه قرار گرفته و برخی دیگر نیز کاملاً مغفول مانده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی از رواج اشکال متنوع پدیده بی‌خانمانی در کشور شامل پشت‌بام‌خوابی، موتورخانه‌خوابی، ماشین‌خوابی، گورخوابی، اتوبوس‌خوابی، خانه‌به‌دوشی، شغل‌گزینی سرپناه‌جویانه و همخانگی دو یا چند خانواده در یک واحد مسکونی خبر داد. به گزارش «توسعه ایرانی»، تیر ماه امسال مرکز آمار ایران در گزارشی اعلام کرد که شاخص زمان انتظار برای خانه‌دار شدن خانوارهای شهری کشور برای یک واحد مسکونی با مساحت ۸۰ متر مربع و با فرض عدم تغییر قیمت مسکن و ذخیره کل درآمد سالانه خانوار، در سال ۱۳۹۴ برابر ۴۰۱ سال بوده که این شاخص در سال ۱۳۹۶ به ۳۵۰ سال کاهش می‌یابد ولی در سال ۱۴۰۰ به ۲۸۰ سال دیگر به ۸۴۰ سال افزایش می‌یابد. حال اگر هزینه‌های خوراکی خانوار در درآمد کسر شود، مدت زمان انتظار در سال ۱۳۹۴ به ۵۳۰ سال، در سال ۱۳۹۶ به ۴۰۴ سال و در سال ۱۴۰۰ به ۱۰۸ سال می‌رسد. با کسر کل هزینه‌های خانوار، مدت زمان انتظار در سال ۱۳۹۴ برابر ۶۹۶ سال، در سال ۱۳۹۶ برابر ۳۴۵ سال و در سال ۱۴۰۰ برابر ۴۷۴ سال محاسبه می‌شود، بنابراین خانوارهای شهری کشور برای صاحب‌خانه شدن باید حداقل ۴۷۰ سال منتظر بمانند.

حال مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی اعلام کرده که با وجود چنین وضعیت وخیمی در حوزه مسکن که با خنثی‌سازی بودجه‌های برای صاحب‌خانه شدن منتظر بمانند، در لایحه برنامه هفتم توسعه دولت، هیچ برنامه سیاستی و مشخصی برای کمک به تأمین مسکن مردم دیده نشده که می‌تواند باعث فرآیند بیشتر بی‌خانمانی در کشور شود.

در مقدمه این گزارش آمده است: نظر به بحران فراگیر و چندجانبه مسکن در کشور، اقدامات چندگانه‌ای در سطوح مختلف مدیریت کشور در دستور کار قرار گرفته است (از جمله نهضت ملی مسکن در سطح ملی و قرارگاه جهادی مسکن شهرداری تهران در شهر تهران). به

یارانه‌های مسکن، بحران‌های زیست‌محیطی ناشی از توسعه مسکونی منفرصل و توجه ناکافی به وضعیت سکونتی مستأجران و ثبات‌بخشی به سکونت‌استیجاری.

افزایش ناچیز دستمزدها و کاهش مداوم احتمال صاحب‌خانه شدن

در بخش دیگری از این گزارش می‌خوانیم: اگر از چشم‌انداز سکونتی گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر مستأجر به عدم توجه دولت‌ها به وضعیت سکونتی مستأجران بنگریم، اهمیت این موضوع بیشتر هویدا می‌شود. در بستر اقتصاد تورمی کشور و نیز با تمرکز ویژه بر عدم همگامی افزایش دستمزدها با صعود هزینه‌های زندگی، هر سال احتمال مالک‌نشینی گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر مستأجر کاهش می‌یابد. اگر بخواهیم به صورت کلان‌تر به موضوع بنگریم، ضرورت حمایت از سکونت‌استیجاری و مستأجران در این موارد اهمیت دارد: ثبات نظام مسکن، کاهش نابرابری‌های اجتماعی-فضایی نسلی و بین‌نسلی، جلوگیری از فقر آفرینی و فقر گسترده (در میان گروه‌های مستأجری، به‌طور عام و مستأجران کم‌درآمد و آسیب‌پذیر به‌طور خاص) و ثبات اقتصادی. متأسفانه با وجود نسبت یک خانوار مستأجر به‌ازای هر ۲ خانوار مالک‌نشین در کشور، توجهی به ثبات و استطاعت‌پذیری سکونت‌استیجاری در لایحه برنامه هفتم نشده است.

بی‌خانمانی زندگی گروه‌های کم‌درآمد و مستأجران را تهدید می‌کند

در بخش دیگری از گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آمده است: برای خانوارها، آجارنشینان تبدیل بی‌چون و چرای مالک‌نشینی است. آجارنشینان نیز یک‌دلیل دارد: بی‌خانمانی؛ امری که زندگی بسیاری از گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر مستأجر را تهدید می‌کند. چنین درکی از چشم‌انداز مسکونی خانوارهای

افزایش همزمان نرخ مالکیت گروه‌های بر خوردار و تعداد مستأجران در کشور

در ادامه این گزارش آمده است: هدف مقبول سیاست‌گذاری مسکن در کشور افزایش مالک‌نشینی در میان خانوارهاست. هر چند این هدف می‌تواند در راستای کاهش نابرابری‌های اجتماعی باشد اما بعد از چند دهه تکیه و تأکید بر افزایش مالک‌نشینی و نپرداختن مستمر و مؤکد بر وجوه دیگر نظام مسکن، برخی تبعات اجتماعی نامطلوب آن آشکار شده که عبارتند از: افزایش سهم سکونت‌استیجاری به‌رغم افزایش نرخ مالکیت (بمعنای افزایش نرخ مالکیت بیشتر گروه‌های بر خوردار و نه افزایش مالک‌نشینی بیشتر در میان خانوارها)، عدم تأکید بر سکونت‌مالک در محل سکونت اصلی برای بر خورداران از

برخی از مطالعات نشان داده‌اند که بحران مسکن در ایران تأثیر شدید منفی بر نهاد خانواده داشته است. از سوی دیگر، تأثیر دشواری تأمین مسکن بر بحران جمعیتی کشور نیز کاملاً آشکار است

کم‌درآمد و آسیب‌پذیر کشور، اهمیت تنظیم‌گری در بخش استیجاری را به‌خوبی آشکار می‌کند. در واقع، تنظیم‌گری در زمینه ثبات سکونتی و کنترل افزایش هزینه‌های تأمین مسکن استیجاری (اجاره‌بها و ودیعه مسکن) بیش از هر چیز ناظر بر استیفای «حق زندگی» مستأجران به‌ویژه گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر است.

در ادامه آمده است: روشن است که برای حل و فصل بحران مسکن کشور نیازمند اقدامات سیاستی یکپارچه، به‌ویژه برای تأمین مسکن گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر هستیم. اینکه شهرداری‌های کشور این امکان را دارند که به‌اسم حل و فصل بحران مسکن اما بدون همسویی و همگامی با اقدامات و اهداف کلان دولت در این عرصه وارد شوند و بسترهای جدید توزیع حقوق مالکانه را با استفاده از ابزار مدیریت و برنامه‌ریزی شهری از جمله بازپهنه‌بندی ایجاد کنند و این بسترها هیچ ارتباطی به تأمین مسکن برای گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر نداشته باشد، برای دولت «زنگ خطر سیاستی» محسوب می‌شود. از میان پیامدهای پر شمار این وضعیت می‌توان به چند مورد مهم اشاره کرد: نخست بخش اعظمی از سرمایه‌های کشور جذب بخش مسکن می‌شود بدون اینکه کمک به حل و فصل بحران کند. دوم افزایش مالکیت در میان دهک‌های بر خوردار تر منجر به افزایش موجودی مسکن و احتمالاً اجاره‌نشینی بیشتر در میان گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر شده و نابرابری در ثروت و درآمد را در کشور افزایش می‌دهد. سوم، موجودی مسکن کشور بدون رعایت الزامات استطاعت‌پذیری مسکن و تعیین گروه‌های هدف افزایش یافته و بر شدت بحران کنترل‌ناپذیری موجودی مسکن افزوده می‌شود.

شیوع اشکال متنوع بی‌خانمانی در کشور

در ادامه این گزارش آمده است: بی‌خانمانی پدیده‌ای است که در کشور اشکال متنوعی به خود گرفته است: پشت‌بام‌خوابی، موتورخانه‌خوابی، ماشین‌خوابی، گورخوابی، اتوبوس‌خوابی، خانه‌به‌دوشی، شغل‌گزینی سرپناه‌جویانه و همخانگی دو یا چند خانواده در یک واحد مسکونی. این موارد نشانگر شکست‌های فاحش نظام مسکن کشور در تأمین مسکن برای گروه‌های مختلف درآمدی، به‌ویژه کم‌درآمدها و آسیب‌پذیرهاست و از سوی دیگر حکایت از آن دارد که نظام فعلی مسکن در تخصیص منابع به‌ویژه خانه‌های خالی کارایی بسیار کمتری دارد. این موضوع نشانگر تحول آفرین در زمینه حمایت‌زایی خانمان‌فرا تر است: تأمین سرپناه‌های موقت احساس می‌شود. احیا و تثبیت حق زندگی افرادی که به هر طریقی در فرایند زندگی از نردبان مسکونی به زمین افتاده‌اند، ضرورتی انکارناشدنی است. از سوی دیگر، حمایت از خانوارهایی که در معرض بی‌خانمانی هستند از جمله اقدامات عاجلی است که هر تعللی در تمهید و انجام آن، تبعات اجتماعی جبران‌ناپذیری به‌همراه خواهد داشت.

در بستر اقتصاد تورمی کشور و نیز با تمرکز ویژه بر عدم همگامی افزایش دستمزدها با صعود هزینه‌های زندگی، هر سال احتمال مالک‌نشینی گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر مستأجر کاهش می‌یابد

تأثیر شدید بحران مسکن بر نهاد خانواده‌های کم‌درآمد

در این گزارش می‌خوانیم: برخی از مطالعات نشان داده‌اند که بحران مسکن در ایران تأثیر شدید منفی بر نهاد خانواده داشته است. از سوی دیگر، تأثیر دشواری تأمین مسکن بر بحران جمعیتی کشور نیز کاملاً آشکار است. اگر از این منظر بنگریم، یکی از اصلی‌ترین اقدامات در حوزه مسکن باید معطوف به حمایت از خانواده‌هایی باشد که به‌دلیل افزایش لجام‌گسیخته هزینه‌های تأمین مسکن (هم مالک‌نشینی که در حال پرداخت اقساط وام مسکن هستند و هم مستأجران) تحت فشار مالی شدید هستند. مکمل این اقدام، حمایت از جوانان و افرادی است که در مرحله تشکیل خانواده هستند و دغدغه‌های مسکونی مسیر این مهم را ناهموار کرده است. مکمل سیاستی دیگر معطوف به حمایت از خانواده‌هایی است که در مرحله فرزندآوری هستند اما به دلیل «نااطمینانی مسکونی» و «عدم بر خورداران از حمایت مناسب دولتی» از این موهبت الهی محروم مانده‌اند. باز هم مکمل دیگر حمایت از خانواده‌هایی است که در سال‌های ابتدایی رشد فرزندندان هستند و نسبت به عدم ثبات سکونتی و افزایش هزینه‌های تأمین مسکن بسیار آسیب‌پذیر هستند. روشن است که وضعیت‌های پیش‌گفته بیش از همه تأثیر منفی خود را بر زندگی گروه‌های کم‌درآمد و آسیب‌پذیر مستأجر می‌گذارد.

در بخش پایانی این گزارش آمده است: هیچ‌یک از این موارد در بخش مسکن لایحه پیشنهادی برنامه پنج‌ساله توسعه مورد توجه قرار نگرفته است. نه سیاست‌ویژه‌ای در مورد حمایت از خانواده‌های پیش‌گفته در میان است و نه حمایت خاصی از ثبات سکونتی خانوارها. لازم است سیاست‌های ویژه‌ای در زمینه حمایت از مالک‌نشینی خانوارهای کم‌درآمد و آسیب‌پذیر و نیز حمایت از ثبات سکونتی خانوارها مستأجر تمهید شود. از سوی دیگر، لازم است دولت در زمینه اعطای «کمک‌هزینه بلاعوض» تأمین هزینه‌های مسکن خانوارها کم‌درآمد و آسیب‌پذیر اقدامات پر دامنه‌ای را تعریف و تدبیر کند. یکی از اقدامات مهم در این زمینه، افزودن مسکن استیجاری دولتی به موجودی مسکن کشور است. درست است که تاکنون این سیاست به صورت جدی مورد استفاده قرار نگرفته اما می‌تواند به‌عنوان یکی از راهکارهای آزموده شده نظام مسکن جهانی در کشور مورد استفاده قرار گیرد.

کارگران مخابرات روستایی آذربایجان غریب جمع کردند

کارگران مخابرات روستایی آذربایجان غریب اعتراض به تأخیر پرداخت حقوق جمع کردند. به گزارش ایلنا، در پی تأخیر در پرداخت حقوق و عدم واریز حقوق تیر ماه، کارگران مخابرات روستایی استان آذربایجان غریب در مقابل دفتر مدیر منطقه مخابرات استان تجمع کردند و خواستار منظم شدن پرداخت حقوق شدند. کارگران مخابرات روستایی می‌گویند: تأخیرها مشکلات بسیاری برای کارگران به وجود آورده است. وقتی حقوق حداقلی دیر پرداخت می‌شود، زندگی به‌در بسته می‌خورد.

اخراج ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از پرسنل فروشگاه رفاه

نماینده شیراز در مجلس با اشاره به موضوع همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و شاغلین گفت: این موضوع حتماً باید تحت یک لایحه از سوی دولت به مجلس ارائه شود. به گزارش خبرگزاری خانه ملت، جعفر قادری با اشاره به اخراج ۳ هزار و ۵۰۰ نفر از کارکن فروشگاه رفاه بیان کرد: ضرورت دارد تا دولت و قوه قضاییه به این موضوع رسیدگی کنند و به این واگذاری مسأله‌دار فروشگاه رفاه ورود کرده تا مشکل کارکنان این بخش حل شود. وی با اشاره به موضوع همسان‌سازی حقوق بازنشستگان و شاغلین بیان کرد: انتظار داریم دولت سرعباری برای دادن لایحه اقدام کند تا انتظارات و توقعات این اقشار برآورده شود.

رعیتی فرد: تعداد بازرسی از کارگاه‌ها افزایش می‌یابد

معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تمهیداتی اندیشیده شده که برای پیشگیری از حوادث ناشی از کار، تعداد بازرسی از کارگاه‌ها افزایش یابد. به گزارش توسعه ایرانی، علی حسین رعیتی فرد در نشست جمع‌بندی ارزیابی مدیریت روابط کار اداره کل استان تهران، بر نقش مهم حوزه روابط کار در صیانت از نیروی کار تأکید کرد. وی گفت: ارزیابی کنونی نسبت به سوابق گذشته روند رو به بهبود را نشان می‌دهد. البته تعدادی فعالیت نیازمند بهبود نیز وجود دارد که با افزایش نیروی انسانی، برنامه، تعیین راهکار و ارائه آموزش لازم روند بهتری را دنبال خواهد کرد. معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، فلسفه وجودی ارزیابی‌ها را کمک به ارتقای کیفیت عملکرد، بهره‌وری و خدمت‌رسانی به مردم و رفع مشکلات احتمالی عنوان کرد و گفت: امیدواریم این ارزیابی‌ها گامی به سوی پیشرفت باشد. وی افزود: در تلاشیم در این بازدهی‌ها تعامل به‌نحو مطلوب شکل گیرد و از تجارب همکاران برای بهبود فرآیندها و رفع مشکلات موجود استفاده شود. رعیتی فرد، دغدغه جامعه کارگری را دغدغه کشور و ملت دانست و تصریح کرد: باید با هم‌افزایی و وحدت رویه به سمت شرایط مطلوب قدم برداریم.

تجمع اعتراضی معلولان مقابل شهرداری تهران

جمعی از افراد دارای معلولیت در اعتراض به واگذاری سامانه حمل و نقل جانبازان و معلولین تجمع کردند. به گزارش ایلنا، این افراد صبح دپروز (۱۷ مرداد ماه) در اعتراض به واگذاری سامانه حمل و نقل جانبازان و معلولان به بخش خصوصی مقابل شورای شهر تهران تجمع کردند. این دومین تجمع افراد دارای معلولیت در اعتراض به این تصمیم شهرداری است. سابقه بد واگذاری‌ها به بخش خصوصی، افراد دارای معلولیت را نگران کرده که در این کار، حداقل حقوق و امکانات ناچیزی که در اختیار معلولان قرار گرفته‌از آنها سلب شود.

یک فعال کارگری: منتظر تصویب ابتدایی‌ترین حقوق انسانی هستیم

می‌افتد اما این کارگران بیمه اجتماعی که حق مسلم و ابتدایی کارگران است، محروم هستند. در نبود بیمه اجتماعی اگر حادثه‌ای برای کارگر پیش بیاید و خانه‌نشین شود یا فوت کند، خانواده این کارگر بدون مستمری به‌حال خودرهمی‌شود. این فعال کارگری گفت: طبق قانون، چنانچه کارگر ساختمانی در حادثه کار خانه‌نشین شود یا فوت کند تأمین اجتماعی باید برای آن خانواده مستمری برقرار کند، اما این کار در دسر دارد و مردمی داشتیم که کارگر بدون بیمه در حادثه کار فوت شده‌ولی هنوز مستمری برای خانواده برقرار نشده است. عزیزان ما در این حال، مسأله این است که سازمان تأمین اجتماعی به این بهانه که منابع لازم را ندارد، در تعهدات خود عمل نمی‌کند. قطع بیمه کارگران ساختمانی نیز به همین بهانه اتفاق افتاد. کار ساختمانی یک کار فصلی است و بسیاری از

گفت: ایراداتی که نمایندگان به طرح قبلی وارد کرده بودند در جلسه کمیسیون رفح شد و طرح جدید آن جهت که سهم حق بیمه کارفرمای ساختمانی مناطق گرانتر را بیشتر از کارفرمای مناطق ارزانتر کرده، عادلانه‌تر است اما حق بیمه‌ای که از سوی کارفرما قرار است پرداخت شود بسیار ناچیز و کمتر از یک درصد درآمد کارفرما شامل می‌شود.

عزیزان ما تأکید کرد: به نظر می‌رسد عده‌ای همچنان به این بهانه که هزینه‌های مسکن با بیمه کارگران ساختمانی بالا می‌رود به دنبال لابی برای جلوگیری از به ثمر رسیدن طرح هستند. واقعه‌ای دانیم مخالفان به دنبال چه هستند و چرا یک کارگر ساختمانی باید از حداقل‌ها محروم باشد. رئیس کانون کارگران ساختمانی خراسان جنوبی گفت: بالای ۵۰ درصد از حوادث ناشی از کار در بخش ساختمانی اتفاق

رئیس مجلس در نشست علنی وعده داد که تکلیف بیمه کارگران ساختمانی به زودی مشخص شود. حال کارگران ساختمانی در انتظار ورود طرح بیمه کارگران ساختمانی به صحن علنی مجلس هستند و البته از سنگ‌اندازی مقابل تصویب این طرح نیز بسیار نگرانند. «حسن علیزاده» رئیس کانون کارگران ساختمانی خراسان جنوبی در این باره به ایلنا گفت: اصلاحیه ماده ۵ بیمه کارگران ساختمانی بیش از دو سال در مجلس است و قرار است به زودی به صحن برسد. توقع ما از نمایندگان مجلس این است که این طرح را تصویب کنند و مشکل بیمه کارگران ساختمانی را حل کنند. وی با اشاره به بررسی مجدد طرح در کمیسیون اجتماعی و تغییر سهم حق بیمه کارفرما از یک تا ۴ درصد به یک تا ۶ درصد

گرم‌زدگی سه پاکبان بوشهری را روانه بیمارستان کرد

بندر بوشهر با بیان اینکه حدود ۴۰۰ پاکبان در ساعات‌های مختلف شبانه‌روز مشغول فعالیت در سطح شهر بوشهر هستند، گفت: گرمای طاقت‌فرسا به‌همراه طوبیت شدید هوا

در روزهای گذشته، سه نفر از پاکبانان بوشهری به علت گرم‌زدگی روانه بیمارستان شدند. به گزارش ایلنا، رئیس سازمان مدیریت پسماند شهرداری

جدا: کاهش دوساعته شیفت کاری، اقدام به توزیع نوشیدنی خنک در بین کارگران خدماتی کرده است. اواظهار داشت: طبق پیش‌بینی‌های هواشناسی و دمای هوا اقدامات پیشگیرانه برای کمک به پاکبان‌ها انجام داده بودیم اما گرمای بی‌سابقه و رطوبت بالای هوا موجب شد تا تعدادی از این عزیزان حین انجام فعالیت دچار گرم‌زدگی شوند.